

מה זה שחפת?

שחפת היא מחלה מדבקת, שנגרמת ע"י חיידק גבשושית או בצילוס של קוך, שפוגעת בריאות ולפעמים גם בכליות, עצמות, בלוטות...

איך נגרמת ההידבקות?

שחפת מדבקת ברוב המקרים דרך האוויר.

בן אדם שסובל משחפת פתוחה בריאות או שחפת מדבקת, שמעבירה את חיידק הגבשושית באוויר, דרך השיעול, דיבור או התעטשות.

אנשים הנמצאים באזור הקרוב עלולים לנשום את החיידקים. במקרה והם נושמים את החיידקים הללו הם חודרים לריאות, וגורמים במקום לדלקת קטנה.

גוף בריא מייצר בצורה אוטומטית נוגדנים שבדרך כלל מספיקים להילחם נגד התפשטות המחלה.

אולם אצל אנשים עם עמידה מופחתת הדלקת עלולה להתפשט והחיידקים עלולים להגיע לכלי הדם והלימפה וגם באיברים אחרים (כגון: כליות, בלוטות, והשלד, ...)

ההידבקות לא נעשית ע"י שימוש בחפצי הבית, סכו"ם, ספרים, ומאכלים, ...

מי יכול להידבק בשחפת?

כל אחד יכול להידבק במחלה הזו. ילדים צעירים ואנשים עם עמידה מופחתת הרבה יותר רגישים לשחפת.

כיצד מזהים את מחלת השחפת?

הזיהוי הכי נפוץ במחלת השחפת הוא: שיעול מתמשך, לעיתים קרובות עם שריקה, ירידה בתיאבון, ירידה במשקל, כאבים בבית החזה, חום (גבוה), הזעה בלילות ועייפות.

הכאבים אינם בהכרח בזמנית, ויתכן אפילו שיש מי שאינו מזהה את הסימנים הללו אבל עוברת עליו מחלת השחפת.

האם ניתן לרפא את השחפת?

כן, ניתן לרפא את המחלה הזו לגמרי.

הטיפול מורכב ברוב המקרים משלוש או ארבע תרופות (tuberculostatica), את התרופות עדיף לקחת ביחד ועל קיבה ריקה (בצום).

את התרופה יש לקחת לפחות במשך שישה חודשים, מפני שקשה להשמיד את חיידקי הגבשושית.

מתי מישהו יכול להיות מדבק לסביבתו?

המחלה היא מדבקת כאשר בבדיקה של הליחה נמצאים חיידקי הגבשושית (שחפת ריאות פתוחה).
בן אדם שסובל משחפת ריאות סגורה או נגיעה של השחפת באיבר אחר (מחוץ לריאות) לא מדבקת אחרים ברוב המקרים.
כאשר החולה עשה את הטיפול במשך כמה שבועות בצורה טובה, מופחת השיעור וההידבקות אבל החולה עדיין לא התרפא מהמחלה.
גם שיעור היגייני מפחית את הסיכון להדביק אנשים אחרים.
החולה משתעל עם הפנים בצד, יד על הפה במפית נייר.

איך ולמה עושים בדיקת הידבקות?

אנשים הנמצאים באזור של החולה שסובל משחפת מדבקת בריאות חייבים לעבור בדיקה בכדי לבחון אם הם אכן מודבקים או האם הם בעצמם חולים.
אצל אנשים צעירים עושים בדיקות עור (בדיקת טוברקולין או בדיקת אינטרדרמו),
אצל אנשים מבוגרים יותר עושים צילום רנטגן של הריאות.
החובש של המחלקה ללחימה נגד השחפת (VRGT) מרכיב יחד עם החולה רשימה של האנשים איתם החולה היה הרבה בקשר בזמן אחרון כגון: קרובי משפחה, בני משפחה, חברים, אנשים איתם הוא עובד, חברים בכיתה, עמיתים בארגון או בקבוצת פנאי.
אנשים הנמצאים באזור של אנשים שנדבקו לאחרונה חייבים להיבדק בכדי להבחין את המחלה העוד לא ידועה (שורש המחלה).

Bronvermelding: Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding vzw (www.vrgt.be)

חשוב על בריאותך. דאג לחיסונך!

הרבה מחלות נגרמות על ידי דלקות של וירוסים או חיידקים. ברשימה המופיעה להלן מופיעות 16 מחלות מסוכנות הנגרמות ע"י התססה והגורם לכך. ליד השם הרפואי של הגורם תמצאו את השם של המחלה בפלמית ובשפה שלכם.

	MEDISCHE NAAM van de OORZAAK [virus of bacterie]	ZIEKTE IN HET NEDERLANDS	ZIEKTE IN UW TAAL
1	Polio [virus]	Kinderverlamming	פוליו שיתוק ילדים
2	Difterie [bacterie]	Kroep	אסכרה
3	Tetanus [bacterie]	Klem	צפדת
4	Pertussis [bacterie]	Kinkhoest	שעלת
5	H.influenzae type b (Hib) [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Hib	דלקת כרום המוח סוג B היב (חיידק)
6	Hepatitis B (HB) [virus]	Geelzucht door HB	דלקת כבד גניפית צהבת
7	Mazelen [virus]	Mazelen	חצבת
8	Bof [virus]	Dikoor	חזרת
9	Rubella [virus]	Rode hond	אדמת
10	Meningokok van serogroep C [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Meningokok C	דלקת קרום המוח ע"י מיניגוקוקוס C
11	Pneumokok [bacterie]	Hersenvliesontsteking door Pneumokok	דלקת קרום המוח ע"י נקד הריאה
12	Rota [virus]	Diarree door Rotavirus	שילשולים ע"י רוטה-וירוס
13	Human Papilloma Virus (HPV) [virus]	Baarmoederhalskanker door HPV	סרטן צוואר הרחם ע"י HPV
14	Hepatitis A (HA) [virus]	Geelzucht door HA	דלקת כבד גניפית ע"י
15	Influenza [virus]	Griep	שפעת
16	TBC [bacterie]	Tuberculose	שחפת

חיסונים הם צעד חשוב במאבק נגד מחלות הנגרמות ע"י התססה. הרבה חיסונים ניתנים ע"י הממשלה בחינם. ניתן לקבל יותר מידע באתר של הרשות הפלמית: www.zorg-en-gezondheid.be/vaccinatie.aspx

החיסון שומר עליכם מפני מחלות עם הסימפטומים הבאים:

1. פוליו שיתוק ילדים

שיתוק השרירים (של הידיים והרגליים, שרירי הבטן, שרירי הנשימה והבליעה) קיצור השרירים ועיוות הרגל) קיצור השרירים ועיוות הרגל (בעיקר אצל ילדים בתקופת צמיחת הילדים) ודלקת קרום המוח. לרוב לעורך כל החיים פצעי שיתוק. חיסון חובה בבליה מאז שנת 7691 ומונע את התפשטות המחלה בצורה מלאה.

2. אסכרה

דלקת רצינית של הגרון ונתיבי האוויר עם קוצר נשימה, שעלולה לגרום למוות. הזיהום מתפשט דרך האוויר שיעול, והתעטשות (ודרך הידיים. להגנה טובה יש לחזור על החיסון כל 01 שנים.

3. צפדת

כאבי שרירים שיצאו מכלל שליטה, קודם בפנים ולאחר מכן בגב ובצוואר. עלול לגרום למוות ע"י עיוות שרירי הנשימה. הידבקות במחלה נגרמת בעיקר ע"י פצעי עור (מלוכלכים), ברחוב. תחילת החיסון עדיין אפשרית, מיד לאחר ההדבקה. חיסון מלא מחסן 01 שנים בוודאי.

4. שעלת

התקפות שיעול ארוכות עם ליחה קשה. מאוד מסוכן לילדים צעירים, עלול לגרום למוות. מאוד מדבק דרך האוויר והידיים.

5. דלקת כרום המוח סוג B היב (חיידק)

חוזרת עמוק דרך האף ועלולה לגרום להרבה דלקות, בעיקר בקרום המוח. מאוד מסוכנת HIB. לילדים מתחת לגיל 5. עלולה לגרום למוות. המחלה מתפשטת ע"י האוויר והידיים. הסיכון יותר גבוה באזורים המאוכלסים בצפיפות.

6. דלקת כבד נגיפית צהבת

לעיתים קרובות ההידבקות נגרמת מבלי שמבחינים בה, לפעמים לדלקת חמורה בכבד עם צהבת. שעלולה לגרום לדלקת הכבד ממושכת בכבד עם הסתבכויות כמו שחמת הכבד וסרטן הכבד. מאוד מדבקת, בעיקר דרך הדם ויחסים סקסואליים. אינה מתפשטת דרך האוויר, מאכלים או מים.

7. חצבת

חום עם פריחה אדומה בעור על כל הגוף, מאוד מדבקת דרך האוויר או רוק. התפתחויות מסוכנות הן: דלקות של החלק האמצעי של האוזן, הריאות והמוח. עלול לגרום למוות: בעיקר אצל ילדים קטנים, בתת-תזונה ובמקרים של מחלות כרוניות.

8. חזרת

חום ונפיחות של בלוטות הרוק, עם הסתבכות אפשרית של דלקת המוח וקרום המוח. לאחר גיל ההתבגרות ישנה אפשרות של דלקת באשכים אצל הבנים (לעיתים נדירות עקרות). נדבקים דרך האוויר או הרוק.

9. אדמת

חום עם פריחה ורודה בעור בכל חלקי הגוף עם בלוטות נפוחות. ההסתבכויות הן: דלקות של המפרקים (לעיתים קרובות) ושל המוח (לעיתים נדירות, עלולה לגרום למוות). מאוד מסוכן אצל נשים בהריון במשך שלושת החודשים הראשונים של ההיריון, התינוק עלול להיות חירש או עיוור או יכול לסבול מאנומליות קשות. המחלה מדבקת דרך האוויר והרוק.

10. דלקת קרום המוח ע"י מינינגוקוקוס C

יכולה לגרום בנוסף לדלקת קרום המוח גם לדלקת במוח והרעלת דם. בבליה רוב המינינגוקוקוסים הם מקבוצת C ו B. ישנו רק חיסון נגד מינינגוקוקוס C. לילדים צעירים (מגיל 0 עד 5) וילדים מתבגרים (גילאי 5-91) יש סיכון גבוה להידבק במחלה.

11. דלקת קרום המוח ע"י נקד הריאה

יכולה לגרום לדלקת קרום המוח וגם לדלקת ריאות, דלקת האוזן האמצעית והרעלת דם. המחלה יכולה לגרום לטיפול דחוף תוך כמה שעות. ישנו חיסון ספציפי לתינוקות וחסיון שונה למבוגרים.

12. שילשולים ע"י רוטה-וירוס

בבליה הוא הגורם העיקרי לשלשולים חמורים ורוב האשפוזים בבתי החולים אצל ילדים מתחת לגיל 5. (בגלל הסיכון להתייבשות). החיסון מומלץ לכל התינוקות מתחת לגיל שישה חודשים. חיסון זה ניתן בפה.

13. סרטן צוואר הרחם ע"י HPV

ההידבקות יכולה לגרום אצל נשים לסרטן צוואר הרחם. החיסון אצל בנות צריך להיעשות לפני יחסי המין הראשונים. בנוסף לחיסון יש צורך לעשות את הבדיקה לסרטן צוואר הרחם (בדיקה עם משטח).

14. דלקת כבד נגיפית ע"י

ההידבקות (דרך קשר עם צואה) נוצרת ממצבים היגיניים פחות טובים, בעיקר בנסיעות לארצות עולם השלישי. ככל שאתה תהיה מבוגר יותר, כך התלונות יהיו חמורות יותר. כאשר מבוגרים חלים בצהבת הם סובלים תקופה ארוכה מעייפות. ברוב המקרים כאשר נרפאים אין נזק, במקרים נדירים ישנה הסתבכות קטלנית של דלקת כבד פתאומית.

15. שפעת

ההידבקות נוצרת דרך הנשימה או דרך קשר עם הידיים. סימני המחלה הידועים הם: חום, צמרמורת, שיעול, כאבי ראש, כאבי גרון, כאבי שרירים ועייפות. הרפיה שלמה יכולה לקחת שבועיים. לאנשים מבוגרים ואנשים הסובלים ממחלות כרוניות יש סיכון גבוה (עלול לגרום למוות) להסתבכויות בשפעת.

הטיפול של שחפת (TBC) בבליה**שחפת (TBC)**

ברוב המקרים השחפת פוגעת בריאות. וגורמת לשיעול, ירידה במשקל והקאה של דם. ברוב המקרים המחלה היא סכנת חיים ומדבקת, בעיקר דרך השיעול. המחלה מופיעה בעיקר בארצות עולם השלישי. בבליה יש גם TBC, אבל הרבה פחות מאשר בעבר. אפשר לרפות TBC בצורה טובה ע"י טיפול רפואי ארוך. ישנו חיסון BCG נגד TBC אבל החיסון רק מועיל לתינוקות הנמצאים במדינות עם סיכון גבוה. חיסון זה לא נעשה בבליה. בבליה איתור המחלה והטיפול ב TBC הם הגישה המומלצת.

למידע נוסף: www.vrgt.be/tbc-htm

Dit document is gebaseerd op een tekst van de werkgroep infecties van Logo stad Antwerpen.